

os Navnet paa vedkommende og hans Matrikelnummer, der vil da øjeblikkelig blive skredet ind, og hvis man kender det, men ikke vil sige det til mig, saa anmeld det for den stedlige Øvrighed. Det nytter ikke, at man bliver ved med at tale om den Mængde af Nedlægninger, der finder Sted. Det ærede Medlem var endog saa højt oppe, at han sagde, at der blev nedlagt lige saa mange, som der var oprettet, hvad der dog ingenlunde er Tilfældet. Det nytter ikke, at man taler om Sagen i al Almindelighed, man maa tage de enkelte Tilfælde frem, saa har vi Loven til at skride ind efter. Jeg kan forsikre det ærede Medlem om, at i hvert eneste Tilfælde, der er anmeldt til os — men det er Tilfælde, hvis Antal kan skrives med et encifret Tal —, har Landbrugsministeriet selvfølgelig betragtet det som sin Opgave at haandhæve den Lov, som Rigsdagen har vedtaget. Det er muligt, at der, inden Loven blev vedtaget, har fundet Nedlæggelser Sted, og det er maaske dem, der stadig spøger rundt omkring.

Der er jo imidlertid den Ejendommelighed ved hele dette Forhold, at man ikke kan forbyde en Mand at have to Landejendomme og maaske flere; der kræves kun, at disse Ejendomme skal opretholdes hver for sig som selvstændige Landbrugsbedrifter. Men Vanskeligheden er at fastsætte, hvad en selvstændig Landbrugsbedrift er. Der skal bo en Familie med Husstand, og dette Krav kan nok opfyldes. Men kan man kræve, at der skal opretholdes et særligt Sædskifte? Jeg tror ikke, der findes nogen Lovbestemmelse om, at man kan forbyde en Mand at gaa over til kvægløst Landbrug, og kræve, at der skal holdes en vis Besætning. Det er klart, at man kan komme saa langt ud, at det kan hævdes, at nu er vedkommende Bedrift af en saadan Karakter, at den ikke længere kan kaldes et selvstændigt Landbrug, men Grænserne i saa Henseende er flydende, og de stedlige Autoriteter kan maaske være tilbøjelige til ikke at tage alt for strengt paa det. Det kan ogsaa være en fuldstændig midlertidig Overgang, og dette kan medføre, at der, til Trods for at vi har en bestemt Lovgivning, sker faktiske Nedlæggelser, fordi der ikke er skarpe Grænser mellem det selvstændig opretholdte Landbrug og det ikke helt selvstændig opretholdte Landbrug, dog ikke Nedlæggelser paa den Maade, at Tilstanden ikke kan oprettes igen. Saa kan der endelig ogsaa ske det, at Huse falder sammen af Ælde, og de paagældende Ejeres økonomiske Forhold kan være af en saadan

Beskaffenhed, at de ikke ser sig i Stand til — navnlig under de nuværende Forhold — at rejse Bygningerne igen. Vi har modtaget adskillige Andragender angaaende saadanne Forhold, og Landbrugsministeriet har taget det Standpunkt, at hvor det skønnede, at de vedkommende ikke var i Stand til at genopføre Bygningerne, har det ikke givet Tilladelse til at nedlægge Bruget, men givet Henstand med Bygningernes Genopførelse. Det drejer sig imidlertid om meget faa Tilfælde. I det hele kan jeg sige, at Ministeriet ikke i ret stor Udstrækning har givet Dispensationer, og jeg er tilbøjelig til at tro, at den megen Tale om Nedlæggelse af Landbrug er i høj Grad overdreven, idet der ikke har været Tale om en virkelig Nedlæggelse, men en — ja, jeg vil ikke sige Omgaaelse af Loven, men en mindre korrekt Opfattelse af, hvad der forstaas ved Opretholdelse af et selvstændigt Landbrug. Men ogsaa dette er en Sag, som bør tages op til Overvejelse, naar vi faar en samlet Behandling af Spørgsmaalene; ogsaa af den Grund tror jeg, denne samlede Behandling er tiltrængt.

Holdgaard: Naar den højtærede Landbrugsminister udtalte, at jeg var kommet højt op i min Omtale af Nedlæggelse af Landbrug, kan jeg desværre ikke sige det samme om ham med Hensyn til den Stilling, han har taget til Spørgsmaalet. For øvrigt nævnte jeg ikke, hvor mange der er nedlagt, men jeg henviste til de Udtalelser, der er faldet i det andet høje Ting. Det er jo muligt, at de Tal ikke passer, men jeg er for Resten ikke uvidende om, at hver Gang dette Spørgsmaal bliver fremdraget, siger den højtærede Landbrugsminister, at han ikke kender noget til det, og at man bare skal anmelde det til Øvrigheden. Det forekommer mig nu imidlertid, at naar et Medlem af Folketinget oplyser, at der i hans Valgkreds er nedlagt saa og saa mange Brug, bør den højtærede Minister undersøge Sagen. Naar Staten ofrer saa mange Penge til Oprettelse af Landbrug, bør man undersøge, om den Slags Oplysninger er rigtige eller ikke; ellers gaar jeg ud fra, at naar et Medlem af det andet Ting fremsætter dem, er de rigtige. Jeg husker ikke, hvor mange Brug det drejede sig om, men det var dog en hel Del.

Til det ærede 4de landstingsvalgte Medlem (Bojsen), som ønskede fuld Frihed over hele Linien, skal jeg sige, at jeg synes ikke, han var helt konsekvent i sin Betragtning, idet han samtidig var imod, at man kunde købe en Gaard og udstykke den i mange